

Ivan Vekić

ŠTO JE VIŠE KLEVETA I LAŽI, DARWIN NAM JE MILIJI I DRAŽI?

Krajem travnja ove godine u Zagrebu je svoju novu knjigu „Ljudska devolucija“ predstavio široj javnosti slabije poznati Amerikanac Michael Cremo. Cremova prva knjiga „Zabranjena arheologija – skrivena povijest ljudske vrste“ (napisana u suradnji s arheologom Richardom Thompsonom), prevedena na hrvatski i izdana još 1995. (Stari grad) u svjetskim je arheološkim i drugim znanstvenim krugovima izazvala bezbrojne kontroverze zbog udara na teoriju evolucije Charlesa Darwina. Vjerojatno kako bi razuvjerio razumljive skeptike da je riječ o samo još jednoj u nizu „science-fiction“ alternativnih verzija povijesti, Cremo je odmah u uvodu knjige naveo niz komentara i recenzija stručnjaka među kojima dominiraju one pozitivne. Autor nakon toga, argumentirano i sadržajno, iznosi čitav niz pronalazaka koji se kose s Darwinovom teorijom, odnosno njenom modernom verzijom prema kojoj se anatomski suvremeni čovjek pojavio prije oko 100 000 godina (prvotna tumačenja govorila su o oko 40 000 godina), razvivši se iz pretka koji je zajednički i nama i današnjim čovjekolikim majmunima.

Cremo uz to upozorava i na niz boljki s kojima se suočava teorija evolucije navodeći da izvješća o podrijetlu čovjeka ne objašnjavaju ni kada ni kako se npr. iz „Homo habilisa“ razvio „Homo sapiens“. Nalazi obrađeni u knjizi, kaže Cremo, nedvosmisleno pokazuju da je današnji čovjek, „Homo sapiens sapiens“, na zemlji bio aktivan prije više milijuna godina. Na primjer otkriće urezanih tragova na fosilnim kostima kita čija je vrsta izumrla u razdoblju pliocena (period zemljine prošlosti od prije 2 do 5 milijuna godina). Profesor geologije pri Sveučilištu u Bologni G. Capellini izvjestio je (nedugo nakon otkrića, 1875.) da su vidljivi tragovi na kosti nastali posredstvom kremenoga oruđa koje je fizički mogao proizvesti jedino čovjek. No možda je najzanimljiviji primjer nalaz u mjestu Castendolo, 10-ak km od Brecije, gdje je 1860. geolog G. Ragazzoni otkrio ljudske kosti prekrivene koraljima, školjkama i plavom glinom iz srednjega pliocena. Nakon što je nalaze pokazao svojim kolegama koji su skeptično reagirali, Ragazzoni se razočarao, no nalazištu se ipak vratio dvadesetak godina poslije.

Tada su nakon ponovnih istraživanja, 15-ak metara od prvoga nalazišta otkrivene fosilne kosti koje su pripadali muškarcu i dvoje djece. Na pomišljanja da je riječ o jednostavnom pokopu mrtvih iz nekoga novijeg vremena od pliocena Ragazzoni je odgovorio da je to nemoguće „jer su svi bili potpuno prekriveni i ispunjeni glinom, što je otklanjalo svaku sumnju da je riječ o kostima ljudi zakopanih u grobovima, a potvrđivalo je činjenicu da su ih ondje donijeli morski valovi“. „Darwinisti“ će, kaže Cremo, u nedostatku kontraargumenata, takve primjere jednostavno ignorirati. A navodeći uz svaki slučaj i probleme pri kvalifikaciji i vjerodostojnosti određenoga nalaza te onodobne kritike na račun arheologa-pronalazača, autor zapravo veoma vješto izbjegava davanje povoda za optužbe o „šarlatanstvu“. U svom uvodu „Zabranjene arheologije“ Cremo navodi da ga je na tu vrstu istraživanja potakla njegova religija – hinduizam, te tvrdi da su dokazi o postojanju čovjeku od prije više milijuna godina izneseni u svetim knjigama vedama, puranama, Bhagavad Giti i dr. Čitajući taj uvod te predgovor Philipa Johnsona sa Sveučilišta Berkley u Kaliforniji (u kojem stoji da nam je čitajući ovu knjigu važnije uočiti „što“ je u njoj rečeno, nego „zašto“ je to rečeno), stječe se dojam da je autor svjestan toga da ga u svijetu uspaničenom od vjerskog fanatizma, ta činjenica jednim dijelom kompromitira. U uvodu nove knjige „Ljudska devolucija“ Cremo se ipak potpuno otvara.

Potaknut jednom recenzijom "Zabranjene arheologije" prema kojoj autori knjige izbjegavaju odgovor na pitanje "ako je teorija evolucije pogrešna, što je onda točno?" Cremo navodi da odgovor na to pitanje daje upravo "Ljudska devolucija". I dok se, dakle, "Zabranjena arheologija" isključivo bavi obradom arheoloških nalazišta, u "Ljudskoj devoluciji" Cremo oprezno kreće s izlaganjem svoga svjetonazora i svoje verzije alternativne povijesti čovjeka. Nakon ponovnoga skraćenog opisa spornih nalazišta i fosilnih ostataka, Cremo se upušta i u biološka pitanja koja teoriju evolucije dovode u pitanje. Pa tako primjerice navodi nagađanja evolucionista da su mitohondriji u današnjim stanicama ostatci prokariotskih stanica koje su nasilno ušle u primitivne eukariotske stanice, što se, ako je točno, dogodilo veoma rano u evolucijskom procesu kada su postojala samo jednostanična bića. U tom bi slučaju danas sva živa bića sadržavala slične mitohondrije što nije točno jer su u različitim živim bićima prisutne potpuno različite vrste mitohondrija. Također navodi da je čak i sam Darwin posumnjao da mu teorija "šteka" i to na primjerima složenosti ljudskoga tijela, posebno oka, za čiju je evoluciju dao prilično šturo objašnjenje koje mnogi stručnjaci na tom polju uglavnom ne prihvaćaju. No za ono što slijedi nakon toga možda bi najprikladniji bio montyphytonovski izraz "and now something completely different!" (Arthur C. Clarke ili Erich von Daeniken ipak kreću s drugih polaznih točaka). Naime, u sljedećim poglavljima susrest ćemo se s opisima svjedočanstava sa spiritističkih seansi (na kojima su, između ostalih, sudjelovali fizičar i nobelovac William Crookes te supružnici Pierre i Marie Curie!), opisima čudotvornih ozdravljenja, ukazanjima Djevice Marije u Lourdesu, Fatimi i Međugorju, posjetima NLO-a, otmicama ljudi od strane izvanzemaljaca, reinkarnaciji, duhovima, vjerovanjima indijanskih, japanskih i australskih plemena i s još mnogo mnogo toga što je Cremo sve (sic!) spojio u jednu poantu. Ono što svime time želi reći jest da je definicija čovjeka zapravo spoj materije, uma i svijesti, da su ljudi prvotno bili sjedinjeni u stanju čiste svijesti (zajedno s Bogom i dakle, nisu bili majmuni) od koje su se odvojili procesom devolucije, a u sadašnjem razdoblju (kažu indijske svete knjige) trebamo težiti reevoluciji i ponovnom sjedinjenju s Bogom. U svemiru tako postoji hijerarhija u kojoj je na prvom mjestu ("ono što možemo nazvati") Bog, na drugom polbogovi (tj. duhovi, NLO-i, pokojnici...) a tek na trećoj ovozemaljski ljudi.

Naglašavajući, pritom, slučaj jednoga od očeva teorije evolucije i bliskoga Darwinova suradnika Alfreda Wallacea koji je uspio spojiti teoriju evolucije sa svojim istraživanjima spiritalizma (što prema Cremu današnji evolucionisti skrivaju kada pišu njegovu biografiju) autor kao da usput želi poručiti, "ako sada izgledamo čudni ja i moja teorija devolucije vidite da su podjednako čudni bili i oni koji su stvarali danas općeprihvaćenu teoriju evolucije". No čak i ako potpuno zanemarimo Cremovu alternativnu teoriju i ova je knjiga kao i "Zabranjena arheologija" izuzetno korisna da uočimo koliko zapravo "rupa" i "dogmi" ima na koncu prilično jednostavna teorija da smo se (opet možda) razvili iz nekoga tko je bio prilično sličan današnjoj čimpanzi (ili možda gorili). Sukladno tome ostaje nam zapitati se zašto je u svjetskoj javnosti Cremo tako slabo medijski eksponiran, zašto znanstveni krugovi uglavnom ignoriraju sve činjenice koje teoriju evolucije osporavaju te na koncu zašto se danas na studijima povijesti, arheologije, geologije ili biologije postojanje "ljudskih kostiju od prije nekoliko milijuna godina" uopće ne spominje? Zašto smo baš Darwinovu teoriju uzeli kao nešto nedodirljivo?

Očito je da je svijetu kojemu su trebala desetljeća da prihvati (za tadašnje ultrakonzervativce suludu i umobolnu) Darwinovu teoriju, danas neprihvatljivo makar se suočiti s onim što joj istoj teoriji ne ide u prilog. A pritom naravno ne moramo nužno vjerovati u postojanje duhova ili malih zelenih ili podržavati baš hindu-alternativu koju nam nudi Cremo. Mentalitet nam se, prema svemu sudeći, kroz minulo stoljeće i pol baš i nije mnogo promijenio.